

E-TİCARET MEVZUAT DEĞİŞİKLİĞİ HAKKINDA ANAYASA MAHKEMESİ KARARINA İLİŞKİN BİLGİ NOTU

01.07.2022 tarihli ve 7416 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ("**Değişiklik Kanunu**") ile 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'a ("**E-Ticaret Kanunu**"), elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılara net işlem hacimleri ve iptal ve iade hariç işlem sayısına bağlı olarak kademeli yükümlülükler getiren Ek 2. madde eklenmiştir. Bunun yanında, yine Değişiklik Kanunu ile E-Ticaret Kanunu'na eklenen Ek 4. madde ile elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının alacakları, elektronik ticaret lisans ücretlerinin net işlem hacmine bağlı olarak tespit edileceği düzenlenmiştir. 2022/109 E. sayılı iptal davasında Anayasa Mahkemesi, 22.09.2023 tarih ve 32317 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2023/125 K. sayılı ve 13.07.2023 tarihli kararı ("**Karar**") ile bu düzenlemelerin Anayasa'ya aykırı olmadığına hükmetmiştir.

I. ARKA PLAN

07.07.2022 tarih ve 31889 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Değişiklik Kanunu ile E-Ticaret Kanunu'na elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların uyması gereken net işlem hacimlerine bağlı olarak artan yükümlülükler getirilmiştir. Bu yükümlülüklerle ilişkin, Ek 2. maddede net işlem hacmine bakılmaksızın bütün elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların uyması gereken yükümlülükler ile net işlem hacmi (i) on milyar Türk Lirası, (ii) otuz milyar Türk Lirası, ve (iii) altmış milyar Türk Lirası üzerinde olan elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların uymakla yükümlü olduğu ilave yükümlülükler ve bunlara uyulmaması halinde öngörülen idari para cezaları hakkında; Ek 4. madde ile getirilen lisans ücretlerinin hesaplanmasında esas alınan "net işlem hacmi" hakkında Anayasa'ya aykırılık sebebiyle 2022/109 E. sayılı iptal davası açılmıştır.

II. ANAYASA MAHKEMESİ KARARININ ÖZETİ

Anayasa Mahkemesi, iptal davası kapsamında E-Ticaret Kanunu'na eklenen Ek 2. madde ile getirilen kademeli yükümlülükleri ve özellikle elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, aracılık hizmeti sunduğu elektronik ticaret pazar yerlerinde, kendisinin veya ekonomik bütünlük içinde bulunduğu kişilerin markasını taşıyan ya da marka kullanım hakkını haiz olduğu malları satışa sunamayacağı veya bu malların satışına aracılık edemeyeceği, bu malların farklı elektronik ticaret ortamında satışa sunulması hâlinde bu ortamlar arasında erişim imkânı sunamayacağı ve birbirinin tanıtımını yapamayacağı şeklindeki düzenlemeyi incelemiştir. Anayasa Mahkemesi söz konusu düzenlemenin, her ne kadar teşebbüs özgürlüğüne sınırlama getirse de kısıtlamanın teşebbüse sınırlı bir etkisi olduğunu ve teşebbüs özgürlüğünü önemli ölçüde zorlaştırmadığını ifade etmiştir. Ayrıca Anayasa Mahkemesine göre düzenlemeyle ulaşılmak istenen amaca ilişkin kamu yararı ile özel teşebbüs özgürlüğüne ilişkin kişisel yarar arasında bulunması gereken makul dengenin gözetildiği kanaatine varmıştır. Bu sebeple düzenlemenin orantısız bir sınırlamaya neden olmaması, dolayısıyla özel teşebbüs özgürlüğüne ölçüsüz bir sınırlama getirmemesi sebebiyle Anayasa'ya aykırı olmadığına karar vermiştir.

Yine Anayasa Mahkemesi, E-Ticaret Kanunu'na eklenen Ek 4. madde ile elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların alacakları lisans ücretlerinin, elektronik ticaret lisanslarında net işlem hacimlerine bağlı olarak hesaplanmasına ilişkin düzenlemenin; Ek 4. maddenin hangi durumlarda lisans ücreti ödemekle yükümlü olunacağı, lisans ücretinin ne zaman tahsil edileceği ve lisans ücretinin hesabında hangi ölçütün esas alınmak suretiyle hangi oranlar üzerinden hesaplanacağını açık ve net bir şekilde düzenlenmiş olduğunu ifade etmiştir. Anayasa Mahkemesi lisans ücreti yükümlülükleri, konusu, matrahı, oranı ve ödenme zamanının açık, net, anlaşılır, uygulanabilir ve nesnel şekilde düzenlendiği, ayrıca net işlem hacmi kavramından ne anlaşılması gerektiği hususunun açık bir şekilde ifade edildiği ve bu nedenle mülkiyet hakkı ile teşebbüs özgürlüğüne sınırlama getiren kuralların keyfilığe izin vermeyecek şekilde belirli, ulaşılabilir ve öngörülebilir nitelikte olduğu ve kanunilik ölçütünün sağlandığı sonucuna vararak Ek 4. maddenin de Anayasa'ya aykırı olmadığına karar vermiştir.

III. SONUÇ

Anayasa Mahkemesi, E-Ticaret Kanunu'nda önemli değişiklikler getiren düzenlemelerin kanunilik ve ölçülülük kriterlerini sağladığına karar vermiştir. Anayasa Mahkemesine göre, düzenlemeler ile elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların teşebbüs özgürlüğü ile mülkiyet haklarına sınırlamalar getirilmekteyse de bu kısıtlamalar nihai tüketicinin korunması şeklindeki üstün kamu yararına yönelik olduklarından Anayasa'ya aykırı değildir.

Herhangi bir sorunuz olması halinde bizlerle her zaman iletişime geçebilirsiniz.

İletişim

Burçak Kurt Biçer

Yönetici Ortak

burcak.bicer@bicerguner.com

Can Güner

Kurucu Ortak

can.guner@bicerguner.com

Doğaç Karakurt

Avukat

dogac.karakurt@bicerguner.com

BİÇER GÜNER

Attorneys-at-Law